

© Latvijas Meža nozaru arodu biedrība

Brūņinieku ielā 29/31

Rīga LV – 1001

Tālr. 67035946,

Fax 67035947

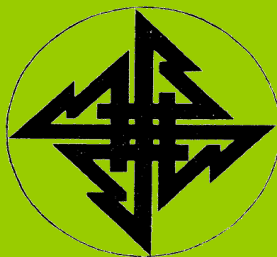
E-pasts: lmna@lmna.lv

Atbild. par izdevumu

A.Simansons

Tālr. 67035941

E-pasts: lmnasim@lmna.lv

Latvijas Meža
nozaru arodu biedrības

ZIŅAS

2011.gada janvāris—februāris

Nr. 2 (128)

AKTUALITĀTES

MEŽA NOZARU ARODU BIEDRĪBĀ

19.janvārī notika ikmēneša Informatīvā diena arodorganizāciju vadītājiem. Darba gaitā: -1. **"Jaunākais par iedzīvotāju ienākuma nodokli un personu deklarāciju aizpildīšanu pārmaksāto līdzekļu atgūšanai par sevi un apgādībā esošo personu"** (konsultante: **D. Deičmane** – VID Nodokļu pārvaldes fizisko personu tiešo nodokļu metodikas daļas galvenā nodokļu inspektore); 2. Arodbiedrības aktualitātes (**Ā. Smildziņš, A. Simansons**).

1. D. Deičmane klātesošos iepazīstināja ar iedzīvotāju attaisnotajiem izdevumiem un 2010.gada ienākumu deklarācijas aizpildīšanas vienkāršoto variantu.

Galvenās atziņas:

1. Deklarāciju var iesniegt ikviena persona, kura ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja.

Deklarāciju par attaisnotiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskiem pakalpojumiem var iesniegt par personām, kuras ir kā apgādībā esošas saskaņā ar likuma 13.pantu, kā arī par vecākiem, vecvecākiem, laulātiem, bērniem un mazbērniem neatkarīgi no tā, vai viņi ir maksātāja apgādībā. Tas nozīmē, ka arī pensionāri, kuru pensijas ir lielākas par 165.- latiem ir tiesīgas iesniegt deklarācijas. Deklarācijas D4 pielikums par katru ģimenes locekli jāaizpilda atsevišķi.

2. Deklarācijas iesniegšana ir brīvprātīga un to iesniedz, ja taksācijas gada laikā nav pilnā apmērā izmantots neapliekamais minimums, veikti maksājumi par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem un veselības apdrošināšanu un dzīvības apdrošināšanu ar līdzekļu uzkrāšanu, veiktas iemaksas privātajos pensiju fondos vai veikti ziedojumi.

3. 2011.gadā deklarāciju var iesniegt par 2010., 2009. un 2008. gadu, bet līdz 2011.gada 16.aprīlim arī par 2007.gadu.

4. Attaisnotajos izdevumos par izglītību (t.sk. par izglītību citās ES dalībvalstīs un EKK valstīs, sākot ar 2009.gadu) un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu var iekļaut valsts noteikto normu robežās (2007, 2008, 2010.gadā līdz 150.- latiem un 2009.gadā līdz 300,- latiem), bet atlikušo summu var pārnest uz turpmākajiem 5 gadiem.

.... Arodorganizāciju vadītāji vērīgi ieklausās **D. Deičmanes** skaidrojumos.

mākajiem 5 gadiem.

Veselības apdrošināšanas polises iegāde vai piemaksa par papildu pakalpojumiem pie darba devēja iegādātās veselības apdrošināšanas polises tiek uzskatīta par attaisnotiem izdevumiem par ārstnieciskajiem pakalpojumiem.

Atļauto izdevumu apmēra ierobežojums (norma) neattiecas uz izdevumiem par plānotajām ope-

rācijām un zobārstniecības pakalpojumiem (t.sk. zobu protezēšana). Minētos izdevumus deklarācijā var iekļaut pilnā apmērā.

Visas medicīniskās operācijas (manipulācijas) VID uzskata par plānotajām operācijām.

Darbinieka autovadītāja tiesību iegūšana un valodas (datoru) kursu apmeklēšana (par saviem līdzekļiem) tiek uzskatīta par attaisnotajiem izdevumiem par izglītību.

5. Lai apliecinātu taksācijas gadā veiktos attaisnotos izdevumus, deklarācijai jāpievieno dokumentu kopijas (attaisnojuma dokumentu oriģinālus uzrāda pēc VID pieprasījuma): kvīts, čeks, maksājuma uzdevums, konta izraksts, apstiprināts interneta bankas maksājuma uzdevums u.t.t., kuri apliecina izglītības un ārstniecisko izdevumu samaksu. Dokumentos jābūt norādītam fiziskās personas – nodokļa maksātāja vai viņa ģimenes locekļa vārds, uzvārds, personas kods un samaksāto izdevumu veids. Kā arī dokumenti, kuri apliecina apdrošināšanas prēmiju un iemaksu privātajos pensiju fondos maksājumus par maksātāju.

2. LMNA priekšsēdētājs **A. Šimansons** iepazīstina arodorganizāciju vadītājus ar šā brīža aktualitātēm:

- Ekonomikas ministrija (EM) sociālajiem partneriem apspriešanai iesniegusi **“Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānu 2011.gadam”**. Dokuments ļoti diskutabls – ne viss Arodbiedrībām ir pieņemams. Viens no priekšlikumiem, kas, pēc Ministrijas domām, būtiski uzlabos uzņēmējdarbības vidi, ir pagarināt terminētā darba līguma maksimālo termiņu līdz 10 gadiem. Turpretī Arodbiedrības uzskata, ka šis priekšlikums ir ideāls, lai veicinātu ēnu ekonomiku un darba samaksu konvertos. Ekonomikas ministrija kārtējo reizi ierosina šamaksu par virsstundām samazināt no 100% uz 25%. Šāda priekšlikuma iecere Arodbiedrībām ir nesaņemama: - ja valstī bezdarbs sastāda gandrīz 20%, tad, pie pareizi organizēta darba, uzņēmumā virsstundām vispār nav jābūt.

- LMNA ir saņēmusi LBAS vēstuli, ar kuru tiek piedāvāts organizēt mācību seminārus ESF projektu **“Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiska piemērošana nozarē un uzņēmumos”** un **“LBAS administratīvās kapacitātes stiprināšana”** ietvaros. Republikāniskā komiteja cer saņemt konkrētus arodorganizāciju priekšlikumus.

28.janvārī **A. Šimansons** un **Ā. Smildziņš**, pēc Zemkopības ministra ielūguma, piedalījās meža nozares gada balvas **“Zelta čiekurs”** pasniegšanas pasākumā. “Zelta čiekuru” un priedes sēkļu no tīra zelta šogad nominācijā **“Par mūža ieguldījumu”** saņēma

arī **Juris Biķis** – cilvēks, kura vārds cieši saistīts ar Latvijas kokuropiešanas vizītkarti – akciju sabiedrību **“Latvijas Finieris”**.

SVEICAM SAVU SADARBĪBAS PARTNERI UN VĒLAM VĒL DAUDZUS RAŽĪGA DARBA GADUS !

**LATVIJAS BRĪVO
ARODBIEDRĪBU SAVIENĪBĀ**

25.janvārī notika LBAS Valdes sēde. Darba kārtībā : - 1. Par Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības (LVSADA) ierosinājumu konsultēties par nepieciešamību priekšlaicīgi atlaist Saeimu; - 2. Par 2010.gada 24.novembra Valdes sēdes jautājuma “Par valdības plānotajām izmaiņām sociālās drošības sistēmā saistībā ar Valsts budžetu 2011.gadam un vidēja termiņa budžetam” lēmuma izpildi un LBAS tālāko rīcību sociālo jautājumu risināšanā.

1. LBAS Valde iepazīsinies ar LVSADA ziņojumu par situāciju veselības aprūpē un ņemot vērā, ka politisko partiju apvienība “Vienotība” un ZZS pārkāpušas pirms Saeimas vēlēšanām ar LBAS parakstītos saprašanās memorandus un neievēro priekšvēlēšanu solījumus, nolēma izveidot darba grupu, kas sagatavotu praktiskas rīcības priekšlikumus. Nolēma jautājumu atkārtoti izskatīt septembrī un nepieciešamības gadījumā uzsākt Saeimas atlaišanas procesa praktisku realizāciju.

2. Izvērtējot pēdējā laikā valdības ierosinātās un LR Saeimā pieņemtās izmaiņas, kā arī plānotās izmaiņas sociālās drošības jomā, Valde nonāca pie vienprātīga secinājuma, ka pamatā tās būtiski ierobežo iedzīvotāju tiesības uz sociālajiem pakalpojumiem, vai pat liedz tiesības uz tiem. Bieži vien izmaiņas normatīvajos aktos tiek pieņemtas bez konsultācijām ar arodbiedrībām, vai arodbiedrību viedoklis nav saklausīts. Kā piemēru var minēt pēdējos grozījumus likumā “Par valsts pensijām”, “Par valsts sociālo apdrošināšanu” u.c. Kā zināms, valdība plāno kārtējas izmaiņas sociālās drošības jomā.

LBAS valde nolēma rīkot vēstulu akciju un aicina katru iedzīvotāju - nepalikt vienaldzīgiem un paust savu nostāju par notiekošajiem procesiem sociālajā jomā, un ņemt aktīvu līdzdalību LBAS rīkotajā vēstulu akcijā, aizpildot anketas un nosūtīt tās līdz 24. februārim Saeimas priekšsēdētājam S.Āboltiņai.

28.janvārī notika Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrības (LSAB) kārtējais – 5.Kongress, kurā piedalījās 73 no 82 izvirzītajiem delegātiem. Par arodbiedrības prezidenti atkārtoti tika ievēlēta **Zoja Semjonova**, par viceprezidenti – **Irēna Kalniņa**.

04.februārī LBAS vadība un LMNA priekšsēdētājs **A. Šimansons** apmeklēja Liepājas Reģionālo arodbiedrības centru, kur tikās ar Liepājas arodorganizāciju vadītājiem. Sarunas gaitā liela uzmanība tika vērsta uz jaunu biedru iesaisti arodbiedrībā.

Liepājas pilsētas domē notika tikšanās ar Domes priekšsēdētāju **U. Sesku** un bija iespēja piedalīties Liepājas pilsētas Trīspusējās konsultatīvās padomes sēdē. Tikšanās laikā Liepājas Domei tika pasniegta LBAS balva **“Sadarbības partneris 2010”**. Darba gaitā Arodbiedrības pārstāvji iepazīnās ar šī gada Domes budžetu un Liepājas pilsētas attīstības plānu un iecerēm sadarbībai ar sociālajiem partneriem 2011.gadā.

LMNA priekšsēdētājs **A. Šimansons** tikās ar a/s

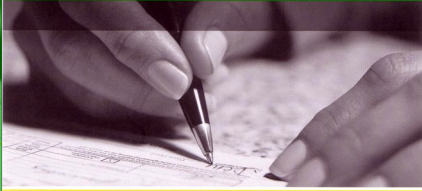
A. Šimansons sveic ilggadējo sadarbības partneri **J. Biķi** ar balvas **“Zelta čiekurs”** saņemšanu ...

"**Liepājas papīrs**" arodbiedrības vadītāju **U. Rozi** un uzņēmuma vadītāju **J. Vilnīti**.

07. februārī, Arodbiedrību namā, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) organizēja preses konferenci—grāmatas "**Darba likums ar komentāriem**" atvēršanu. Grāmata izdota ESF projekta ietvaros un to sagatavoja zvērīnātu advokātu birojs "BDO Zelmēns & Liberte". Tā domāta kā darbiniekiem tā darba devējiem. Darba likuma pantu komentāros ietvertas arī atziņas no tiesu prakses.

Grāmatas atvēršanas pasākumā piedalījās: **Lelde Grauda** – Rīgas apgabaltiesa; **Velga Slaidiņa** – LU Juridiskās fakultāte un **Iveta Noriņa** – Valsts darba inspekcija, kā arī LBAS un nozaru arodbiedrību darbinieki.

Darba likums ar tik plašiem komentāriem Latvijā izdots pirmo reizi.

Darba likums ar komentāriem

Arodnieku ievēribai !

PIEPRASIET Šo grāmatu LMNA Republikāniskajā komitejā ...

... un izlasiet!

STARPTAUTISKAJĀ ARODBIEDRĪBU KUSTĪBĀ

25.janvārī, Briselē, Vispasaules Arodbiedrību konfederācijas (ITUC) ģenerālsēkretāre **Šarana Barova** sniedza paziņojumu (analīzi) par Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) tikko klajā laisto "**Ziņojums par nodarbinātības tendencēm pasaulē**" un uzsvēra:

"Darba tirgus ir vissvarīgākā ekonomikas daļa, un SDO ziņojums uzsver bezdarba problēmu pasaulē. Fakts, ka vairāk nekā 205 miljoni darba ņēmēju joprojām ir bezdarbnieki, izraisa lielas bažas, un šīs krīzes atrisināšanai ir jāklūst par galveno ekonomikas politikas fokusu..."

ITUC atzinīgi vērtē SDO secinājumu, ka "ir kritiski svarīgi saglabāt vai uzlabot pasākumus, kas var palīdzēt celt nodarbinātības līmeni un uzsākt darba vietu ilglaicīgu atjaunošanos. Aktivizēts darba tirgus atbalstītu straujāku makroekonomisko atlabšanu un varētu palīdzēt mazināt fiskālās konsolidācijas negatīvās sekas."

ITUC neviennozīmīgi vērtē ziņojumā apgalvoto, ka attīstītajās valstīs "ir nepieciešama speciāla politika, lai veicinātu darba ražīguma pieaugumu, lai samazinātu darbaspēka izmaksas un uzlabotu konkurētspēju."

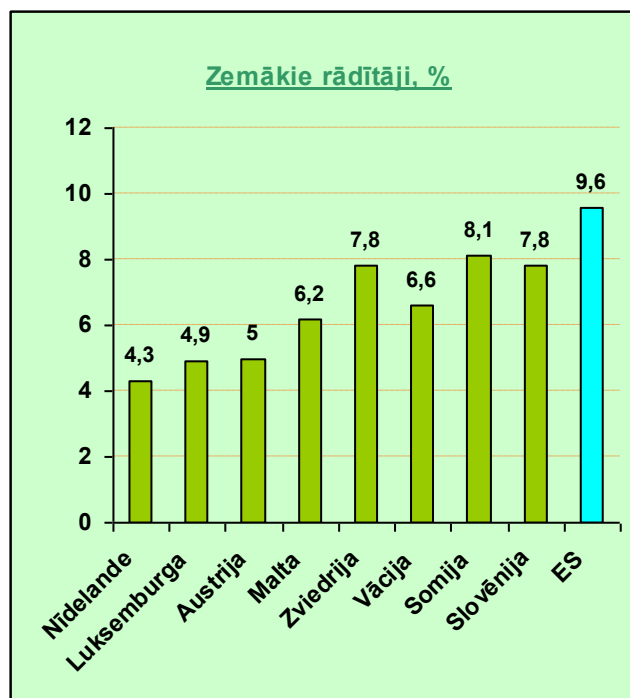
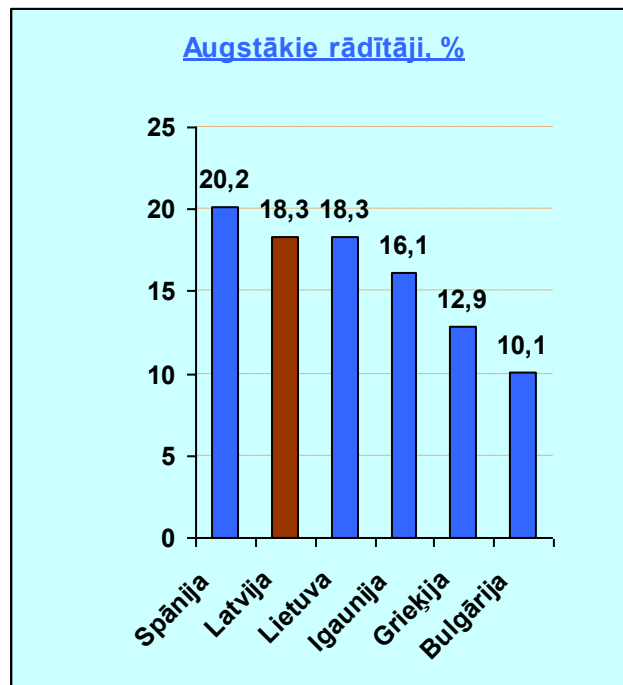
Arodbiedrību kustība pilnībā atbalsta ražīguma pieaugumu, bet uzskata, ka vienlaicīgi ir jāpalielina arī algas. Arodbiedrības noraida mērķi samazināt darbaspēka izmaksas, jo tas nozīmētu, ka algas netiek līdzī pro-
duktivitātei.

"Augstākām darba algām un lielākam patērētāju

pieprasījumam ir jābūt par pamatu ilgtspējīgai izaugsmei," teica **Š.Barova**.

ITUC pārstāv 176 miljonus darbiniekus 301 nacionālajā arodbiedrībā, kas darbojas 151 valstī un teritorijā.

BEZDARBA LĪMENIS 2010.GADĀ EIROPAS SAVIENĪBAS VALSTĪS (“Eurostat” dati)

NACIONĀLAJĀ TRĪSPUSĒJĀ SADARBĪBAS PADOMĒ

03. februārī Nacionālā trīspusējās sadarbības padome (NTSP) vienojās turpmāk minimālās algas palielināšanu vērtēt katru gadu pēc ekonomiskās situācijas valstī. Līdz šim minimālā mēnešalga tika pārskatīta pēc makroekonomiskajiem rā-

dītājiem, bet NTSP vienojās, ka turpmāk būs jāņem vērā valsts kopējā ekonomiskā situācija, kas piedāvā pilnīgāku ainu.

Sociālie partneri—LDDK un LBAS - vienojās, ka šobrīd ir jāsaglabā esošā ģimenes valsts pabalsta sistēma.

VAI MĒS VARAM (DRĪKSTAM) SAMIERINĀTIES ... ?

Kolēģi! Janvāra beigās (31.01.2011.) portālā "Delfi" tika publicēts apskats par pētījumu **"Darba apstākļi un riski Latvijā 2006-2010"**.

Kā redzams no apskata, pētījumā liela loma atvēlēta tieši Arodbiedrībām—to nozīmei un spējai ietekmēt procesus darba tirgū un sabiedrībā četru gadu griezumā.

Uzskatām par savu pienākumu ar dažām apskata detaļām iepazīstināt arī Jūs. Būs viela pārdomām, lai arī pētījumā ir pietiekami daudz neprecizitāšu—vismaz kā tas atspoguļots apskatā.

"...Pētījuma rezultāti liecina, ka 2006.gadā 16,1% aptaujāto darbinieku bija arodbiedrību biedri, bet pērn – vairs tikai 5,8%.

Pētījums arī liecina, nodarbinātajiem nav vienotas attieksmes pret arodbiedrībām. 2006.gadā Latvijā arodbiedrībā bija gatavi iestāties 29,2% nodarbināto, bet pērn to darīt būtu gatavi tikai 23,4% respondentu. Vienlaikus par 21,2% pieaudzis to respondentu skaits, kas nav gatavi iestāties arodbiedrībā – pērn šādu atbildi devuši jau 64,9% respondentu.

Biežāk arodbiedrības biedri ir valsts sektorā nodarbinātie respondenti (2006. gadā – 36,3%, 2010. gadā – 22,8%), mazāk privātā sektora respondenti (2006. gadā – 5,4%, 2010. gadā – 1,5%) un sabiedriskajās organizācijās nodarbinātie (2006. gadā – 15,4%, 2010. gadā – 12,3%). Privātajā sektorā ir arī lielāks respondentu skaits, kuri nevēlas iestāties arodbiedrībā (2006. gadā – 49,5%, 2010. gadā – 70,2%).

Gan 2010. gada aptaujā, gan 2006. gada aptaujā visos gadījumos novērojama tendence – jo lielāks uzņēmums, jo biežāk uzņēmumā ir kāda darbinieku intereses pārstāvoša persona.

Pētījums arī liecina, ka arodbiedrības biedru skaits pieaug līdz ar uzņēmuma lielumu, un tas liecina, ka sociālais dialogs lielajos uzņēmumos ir labāk attīstīts.

Lielai daļai respondentu ir bijis grūti atbildēt uz jautājumiem par arodbiedrībām, kas liecina par to, ka respondentiem nav īstas izpratnes, viedokļa vai pieredzes par arodbiedrību nozīmību un darbību...".

LATVIJA PASAULĒ UN EIROPĀ

"The Economist" izdevums "Pasaule 2011".

"Pasaule 2011" ir ietekmīgā britu izdevuma "The Economist" gadumijas gadagrāmata, kas iznāk jau 25. reizi, un kurā tiek prognozēts, kas ar pasauli notiks nākamajā gadā. Šogad šī gadagrāmata pirmo reizi tiek izdota arī latviešu valodā. "The Economist" apkopojums aptver visas nozīmīgākās pasaules valstis un ļauj paraudzīties uz Latvijas tautsaimniecības attīstības līmeni plašākā kontekstā (skat. salīdzinošo Tabulu).

VALSTS	IKP uz vienu iedzīvotāju pēc pirktspējas paritātes indeksa (PPP), USD
ŠVEICE	44 750
ASV	48 010
Polija	19 720
Igaunija	18 970
Horvātija	18 160
Lietuva	17 370
Krievija	16 620
Malaizija	15 190
Latvija	14 940
Libāna	14 940
Urugvaja	14 820
Brazīlija	11 870
Dienvīdāfrika	11 260
Ķīna	8 390

Ir pierasts, lai noteiktu Latvijas ekonomiskās attīstības līmeni, ik gadus Latvijas IKP uz vienu iedzīvotāju salīdzināt ar citām Eiropas Savienības valstīm, vadoties no "Eurostat" datiem.

No 27 Eiropas Savienības dalībvalstīm par Latviju nabadzīgākas ir tikai Rumānija un Bulgārija.

ĒNU

ekonomikas izplatītākās definīcijas :

- „ēnu ekonomika ir iekšzemes kopprodukts, kas nedeklarēšanas un (vai) nepilnīgas deklarēšanas rezultātā nav uzskaitīts oficiālajā statistikā” ;
- „legālu vai nelegālu preču un pakalpojumu ražošana, kas netiek ietverta oficiālajā IKP novērtējumā”.

NODOKĻU UN NODEVU SISTĒMAS ATTĪSTĪBAS PAMATNOSTĀDNES, 2010.